

HIŠA PRIHODNOSTI

Besedilo: **Barbara Viki Šubic, Špela Kuhar, Polona Filipič**

Fotografije: **Center arhitekture Slovenije**

Kaj nam pomeni dom? Je zavetje, naš intimni prostor, kjer smo lahko najbolj to, kar smo, kjer preživimo največ časa, kjer sprejemamo goste in smo s svojimi najdražjimi?

Dom je lahko sobica v študentskem naselju, začasno bivališče pri najemodajalcih, naše prvo lastno stanovanje ali pa hiša! Dom ni samo eden, dom morda sploh ni samo prostor v katerem bivamo.. Podaljšek doma je lahko bližnji lokal, kjer vsako jutro popiješ svojo najljubšo kavo. Lahko je bližnji vrt, kjer gojiš svojo zelenjavo. Dom je tam, kjer nekaj časa bivaš in kjer se dobro počutiš. Lahko rečemo, da prostor označimo kot dom takrat, ko se v njem dobro počutimo. Res pa je, da se veliko ljudi v svojem domu ne počuti dobro, pa imajo prav tako dom.

O čem moramo torej razmišljati, ko načrtujemo urejanje doma ali gradnjo hiše ali nakup stanovanja? Kaj nas vodi v odločitvah, kje ga bomo postavili in kako? Kako se bo naša hiša vključila v okolico? Kako velika bo, iz kakšnih materialov bo sestavljena ali zgrajena? Kako bomo svoj dom opremili? Kako ga bomo ogrevali ali senčili? Se za gradnjo hiše odločamo iz lastnih vzgibov in potreb ali sledimo viziji koga drugega? Vsa ta vprašanja si je dobro zastaviti, še preden se odločimo, kakšen dom si želimo, ali smo sploh pripravljeni na življenje v hiši ali pa bi bili bolj zadovoljni v stanovanju. Si znamo odgovoriti na vsa vprašanja – jaz in moj dom? Poznamo k odgovoru »zato« tudi vprašanje »zakaj«? Imamo znanje, vednje, ki nam pomagata pri odgovorih? Kakšna bo prihodnost gradnje bivališč? Prihodnost bo morala biti v vseh vidikih trajnostna in skladna z okoljem in nami. Trajnostno bivanje se prične s trajnostnim premislekom. Z iskrenim premislekom o željah, o načinih bivanja, o višjih ciljih, Naše osebne preference in naše osebno ugodje ne postavljamo

pred skupno dobro, pred dobrobit okolja in našega planeta, tak bo ozaveščen pogled posameznika.

Odgovorna dejanja sledijo odgovorom na vprašanja in z znanjem si lahko najprej zastavimo pravilna vprašanja, potem pa iščemo prave odgovore. Znanje nam omogoči usmerjen razmislek. Brez znanja ostajamo polni všečnih želja, ki ne sledijo našim bivalnim navadam, ki ne podpirajo našega načina življenja.

Dvigu naše kulture bivanja bomo lahko priča, če bomo v generacije najmlajših vlagali znanje o pomenu prostora, jim krepili kompetence in jih naučili opisovati občutke, ki jim jih prostor vzbuja.

Prepričani smo, da moramo že otrokom v šoli pojasniti koncept trajnostnega načina življenja, ki ne vključuje samo ločevanja odpadkov in odgovornega nakupovanja, ampak tudi trajnostne prostorske vrednote. Da se bodo zavedali, da prostor soustvarja vsakdo, ne samo arhitekti in prostorski načrtovalci, in da že tako majhna odločitev, kot je to, kako pobarvati fasado na svoji hiši, pomeni soustvarjanje skupnega prostora, ki vpliva na počutje širšega kroga ljudi.

Predvsem jih moramo ozavestiti, da prostor ni samoumeven, da je naš, da lahko vplivamo nanj in da tudi prostor vpliva na naša življenja, zdravje, storilnost, ustvarjalnost. Ker se zavedamo tega pomena, prihajamo med najmlajše, mlade in mladostnike z delavnicami, tehniškimi dnevi in natečaji. Vseslovenski dan habitata bi lahko bil skupna priložnost, da se o tej temi pogovarjamo in skupaj vplivamo na prihodnost našega prostora.

Center arhitekture Slovenije vodijo Barbara Viki Šubic, Špela Kuhar in mag. Polona Filipič.

Arhitektke, ki delujejo na področju arhitekturnega izobraževanja, so avtorice več razstav, prireditev in prispevkov v poljudni in strokovni literaturi. Vodijo pomembne domače in mednarodne izobraževalne programe oz. na njih sodelujejo.

Letošnje leto že tretjič po vrsti pripravljamo akcijo VSESLOVENSKI DAN HABITATA; potekala bo v okviru Meseca prostora v organizaciji Centra arhitekture Slovenije in v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor RS ter z Zavodom RS za šolstvo. Akcija, ki jo organiziramo za vse slovenske osnovnošolce, VSESLOVENSKI DAN HABITATA 2017, bo v ponedeljek, 2. oktobra 2017.

Organizacija združenih narodov je prvi ponedeljek v oktobru razglasila za svetovni dan habitata; praznujemo ga že od leta 1985. Posvečen je človekovim naseljem in osnovni pravici ljudi do primerne bivališča.

Tema letošnje akcije je »odprti prostor« – kakšen je njegov pomen za naše vsakdanje življenje, zakaj ustrezno urejeni odprti prostori prispevajo h kakovosti našega bivanja in k trajnostnemu razvoju naših mest.

Osnovne šole vabimo, da se prijavijo (do 29. septembra 2017) in sodelujejo. Več o akciji lahko preberete na:

www.igrivarhitektura.org/svetovni-dan-habitata/.